

บทความการวิจัย

แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะลันตาน้อย อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่

สุมล เพียรกิจ

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์เพื่อประเมินการดำเนินการส่งเสริมกลุ่มอาชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะลันตาน้อย อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ และ2)เพื่อศึกษาปัญหา และหาแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะลันตาน้อย อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ ใช้ระเบียบการศึกษาระเบียบวิธี (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดและปลายปิดเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ทั้งนี้เพื่อให้ได้รับมุมมองของผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการส่งเสริมการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะลันตาน้อย ที่มีความสมบูรณ์และครอบคลุมทุกประเด็น ซึ่งกลุ่มตัวอย่างข้างต้นประกอบด้วย จำนวน 60 คน ได้แก่บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะลันตาน้อย อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ ที่ปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจส่งเสริมอาชีพ คือ นายกองการบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และนักพัฒนาชุมชน จำนวน 15 คน และสมาชิกกลุ่มอาชีพในพื้นที่ตำบลเกาะลันตาน้อย อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ที่ยังดำเนินกิจกรรมกลุ่ม จำนวน 45 ตัวอย่าง และนำเข้าสู่ข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของข้อมูล วิเคราะห์ทางสถิติด้วยระบบคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์

ผลการวิจัยพบว่า

1. องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะลันตาน้อย มีการดำเนินการส่งเสริมกลุ่มอาชีพน้อยในทุกๆด้าน ทั้งด้านแผนงานเพื่อการพัฒนาอาชีพ ด้านการบริหารจัดการด้านการผลิตและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ด้านการสร้างเครือข่าย ด้านวิชาการ ด้านการตลาด และด้านการติดตามและประเมินผล
2. แนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพ คือ ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะลันตาน้อยต้องให้ความสำคัญ และมีนโยบายในการพัฒนาเกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพและการพัฒนาอาชีพที่ชัดเจน จากที่เคยให้ความสำคัญกับการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานเหมือนที่ผ่านมา โดยการจัดระบบกลุ่มอาชีพให้มาอยู่ในระบบฐานข้อมูลขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะลันตาน้อย โดยวางหลักเกณฑ์การรวมกลุ่มอาชีพ หลักเกณฑ์ในการจดทะเบียนกลุ่มอาชีพที่ชัดเจน หลักเกณฑ์การส่งเสริมกลุ่มอาชีพที่เหมาะสม อีกทั้งต้องพัฒนาอาชีพในทุกๆด้าน คือด้านแผนงานเพื่อการพัฒนาอาชีพ ด้านการบริหารจัดการด้านการผลิตและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ด้านการสร้างเครือข่าย ด้านวิชาการ ด้านการตลาด และด้านการติดตามและประเมินผล โดยเน้นการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มอาชีพในทุกขั้นตอนการพัฒนาโดยเริ่มสร้าง

กระบวนการมีส่วนร่วมตั้งแต่การจัดทำแผนเพื่อการพัฒนาภูมิภาคอาเซียน จนถึงการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกลุ่มอาเซียน อีกทั้งการให้ความสำคัญในการสร้างภาคีความร่วมมือจากภาคส่วนอื่นๆทั้งภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาภูมิภาคอาเซียน ประกอบกับการนำกรอบมาตรฐานการส่งเสริมอาชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย มาประยุกต์ใช้ให้มีความเหมาะสมในการพัฒนาภูมิภาคอาเซียนในพื้นที่ตำบลเกาะลันตาน้อยด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษา ภายใน โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการประกันคุณภาพ การศึกษาในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช
3. ใช้เป็นแนวทางในการสร้างคุณภาพการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ให้ถูกต้องตามแนวทางของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือโดยดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาจุดมุ่งหมาย เอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. กำหนดกรอบคำถามให้ตรงกับวัตถุประสงค์และขอบเขตเนื้อหาในการศึกษา
3. สร้างแบบสอบถามให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา และขอบเขตเนื้อหาในการศึกษาปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือ แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง เหมาะสม
5. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วเสนอประธานกรรมการและกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและพิจารณาให้ความเห็นชอบ
6. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราชมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านปลักปลางค์การบริหารส่วนตำบลลิงชัน จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นแบบเลือกตอบ

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ผลการดำเนินการส่งเสริมกลุ่มอาชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะลันตาน้อย สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ คือ ด้านการบริหารจัดการมีระดับการส่งเสริมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.3 รองลงมา ด้านแผนงานเพื่อการพัฒนาของกลุ่มอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 37.2 ด้านการผลิตและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 33.0 ด้านเครือข่าย คิดเป็นร้อยละ 20.5 ด้านวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 18.3 ด้านการตลาด คิดเป็นร้อยละ 11.2 และด้านการติดตามและประเมินผล คิดเป็นร้อยละ 2.23 ตามลำดับ สรุปผลการประเมินการส่งเสริมการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะลันตาน้อย ในทุกด้านพบว่า มีระดับการส่งเสริมในระดับน้อย คือมีค่าเฉลี่ยผลการประเมินระดับการส่งเสริม คิดเป็นร้อยละ 23.54 และสรุปผลการศึกษา จาก ปัญหา และอุปสรรคต่อการส่งเสริมการดำเนินการส่งเสริมกลุ่มอาชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะลันตาน้อย ด้านแผนงานเพื่อการพัฒนาของกลุ่มอาชีพ ได้แก่ ไม่เปิดโอกาสให้กลุ่มอาชีพมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาของกลุ่มอาชีพ ด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ การอุดหนุนงบประมาณไม่เพียงพอต่อการดำเนินการกลุ่ม ด้านการผลิตและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ไม่มีคุณภาพ ไม่เป็นที่ต้องการของลูกค้า ด้านการตลาด ได้แก่ กลุ่มอาชีพไม่มีสถานที่จัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ชัดเจน ด้านวิชาการ ได้แก่ กลุ่มอาชีพไม่มีความรู้ในการดำเนินการกลุ่มและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทั้งด้านบริหารจัดการ การตลาด การผลิต การจัดทำบัญชี ด้านการสร้างเครือข่าย ได้แก่ กลุ่มอาชีพไม่มีเครือข่ายด้านการตลาด ด้านการติดตามและประเมินผล ได้แก่ ไม่มีการติดตามและประเมินผลที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม

2. เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะลันตาน้อย อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้นำเสนอ ข้อเสนอแนะต่อแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะลันตาน้อย คือ ด้านแผนงานเพื่อการพัฒนาของกลุ่มอาชีพ ได้แก่ ควรเปิดโอกาสให้กลุ่มอาชีพมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาและความต้องการและมีส่วนร่วมจัดทำแผนงาน ด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ ควรจัดสรรเงินอุดหนุนที่เพียงพอในการดำเนินกิจการของกลุ่มอาชีพ ด้านการผลิตและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ได้แก่ กลุ่มอาชีพต้องพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่ต้องการของตลาด ด้านการตลาด ได้แก่ ควรจัดฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการตลาด การขาย ผลิตภัณฑ์ให้กับกลุ่มอาชีพ ด้านวิชาการ ได้แก่ ควรจัดให้มีการให้ความรู้ด้านต่างๆ ที่ครอบคลุมในทุกๆ ด้านในการพัฒนาของกลุ่มอาชีพ ด้านการสร้างเครือข่าย ได้แก่ ควรส่งเสริมให้มีเครือข่ายที่เข้มแข็งในระดับพื้นที่/ชุมชน ด้านการติดตามและประเมินผล ได้แก่ ควรแต่งตั้งคณะทำงานในการติดตามและประเมินผลกลุ่มอาชีพอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง

อภิปรายผลวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัย เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะลันตาน้อย ผู้ศึกษาขอเสนอการอภิปรายผลการวิจัย พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะลันตาน้อย มีการดำเนินการส่งเสริมกลุ่มอาชีพน้อยในทุกๆด้าน ทั้งด้านแผนงานเพื่อการพัฒนา กลุ่มอาชีพ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการผลิตและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ด้านการสร้างเครือข่าย ด้านวิชาการ ด้านการตลาด และด้านการติดตามและประเมินผล 2) แนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพ คือ ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะลันตาน้อยต้องให้ความสำคัญ และมีนโยบายในการพัฒนาเกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพและการพัฒนา กลุ่มอาชีพที่ชัดเจน จากที่เคยให้ความสำคัญกับการพัฒนา ด้านโครงสร้างพื้นฐาน เหมือนที่ผ่านมา โดยการจัดระบบกลุ่มอาชีพให้มาอยู่ในระบบฐานข้อมูลขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะลันตาน้อย โดยวางหลักเกณฑ์การรวมกลุ่มอาชีพ หลักเกณฑ์ในการจดทะเบียนกลุ่มอาชีพที่ชัดเจน หลักเกณฑ์การส่งเสริมกลุ่มอาชีพที่เหมาะสม อีกทั้งต้องพัฒนา กลุ่มอาชีพในทุกๆด้าน คือด้านแผนงานเพื่อการพัฒนา กลุ่มอาชีพ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการผลิตและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ด้านการสร้างเครือข่าย ด้านวิชาการ ด้านการตลาด และด้านการติดตามและประเมินผล โดยเน้นการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มอาชีพในทุกขั้นตอนการพัฒนา โดยเริ่มสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมตั้งแต่การจัดทำแผนเพื่อการพัฒนา กลุ่มอาชีพ จนถึงการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพ อีกทั้งการให้ความสำคัญในการสร้าง ภาวศึกร่วมมือจากภาคส่วนอื่นๆทั้งภาครัฐและเอกชนในการพัฒนา กลุ่มอาชีพ ประกอบกับการนำกรอบ มาตรฐานการส่งเสริมอาชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย มาประยุกต์ใช้ให้มีความเหมาะสมในการพัฒนา กลุ่มอาชีพในพื้นที่ตำบลเกาะลันตาน้อย ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ บุญมี ศรีสมบัติ (2550) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของกลุ่มอาชีพ ในอำเภอเสนางคนิคม จังหวัดอำนาจเจริญ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อ ความสำเร็จหรือล้มเหลวของกลุ่มอาชีพ ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมของกลุ่ม ด้านการบริหารจัดการกลุ่ม ด้าน การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐ ความรู้ด้านวิชาการ และ ในด้านการจัดตั้งกลุ่ม การเกิดขึ้น ของกลุ่มอาชีพควรเกิดจากความต้องการของสมาชิกกลุ่มอย่างแท้จริง นอกจากนี้ยังต้องสร้างการมีส่วนร่วม หรือความรู้สึกร่วมความเป็นเจ้าของของกลุ่ม สอดคล้องกับการศึกษาของ สมพันธ์ เตชะอริก และคณะ (2540) ระบุว่าการศึกษาค้นคว้าวิจัยในภาคสนามพบว่าองค์ประกอบที่สำคัญซึ่งทำให้องค์กรชาวบ้านดำรงอยู่ ได้ ประกอบด้วย 1) การมีอุดมการณ์ร่วมกัน 2) การมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน 3) การมี ผลประโยชน์ร่วมกันและกระจายผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม 4) คน 5) การบริหารจัดการ 6) กิจกรรม 7) งบประมาณ ในการศึกษาของสมพันธ์ เตชะอริก และคณะ ยังพบอีกว่า คนเป็นองค์ประกอบสำคัญของ องค์กรชาวบ้านและการบริหารจัดการถือเป็นเรื่องชี้ขาดความเข้มแข็งขององค์กรชาวบ้านโดยเฉพาะทุก กิจกรรม มีเรื่องเงิน คน เข้ามาเกี่ยวข้อง จึงจำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้อง กับการศึกษาของ โฆษิต แซ่เซ็ม(2551) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานจัดการกลุ่ม อาชีพ กรณีศึกษาเฉพาะพื้นที่ตำบลกาหลง อำเภอกาหลง จังหวัดสตูล ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาและ อุปสรรคในการบริหารงานจัดการกลุ่มอาชีพ ไม่มีความรู้ความสามารถในการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ให้ได้

คุณภาพ ด้านการผลิตคือวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องจักร เทคโนโลยี ในการผลิตผลิตภัณฑ์ และผลิตภัณฑ์ มีไม่เพียงพอ ส่วนปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จคือ ควรมีการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน เพิ่มความรู้ความสามารถ ความชำนาญในการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ สอดคล้องกับการศึกษาของสุเทพ ครุฑน้อย(2551)ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดการของกลุ่มอาชีพเลี้ยงโค บ้านไทรงาน หมู่ 10 ตำบลท่าหมื่นราม อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาของกลุ่มอาชีพได้แก่ ด้านการตลาด ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ การจัดหาแหล่งจำหน่าย ส่วนความต้องการของกลุ่มอาชีพ คือ ต้องการฝึกอบรมในด้านต่างๆ เช่น การตลาด และต้องการการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล ปศุสัตว์ เกษตรอำเภอ เป็นต้น สอดคล้องกับการศึกษาของ ประยุทธ์ แก้วน้อย(2551)ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาและความต้องการในการดำเนินงานกลุ่มอาชีพเทศบาลตำบลคลองโยง อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดนครปฐม ผลการศึกษาพบว่า ความต้องการของกลุ่มอาชีพได้แก่ ต้องการฝึกอบรมเพื่อความรู้ความสามารถ ทักษะการผลิต การบริหารเพื่อการจำหน่าย และสอดคล้องกับการศึกษาของบุญมี ศรีสมบัติ(2550)ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของกลุ่มอาชีพ ในอำเภอสว่างคณิศ จังหวัดอำนาจเจริญ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของกลุ่มอาชีพ ได้แก่ การติดตามผลและประเมินผลจากเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่สนับสนุนงบประมาณ

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะลันตาน้อย ควรให้ความสำคัญในการพัฒนาด้านการส่งเสริมอาชีพและการพัฒนากลุ่มอาชีพเพิ่มมากขึ้น โดยกำหนดเป็นนโยบายหลักในการพัฒนา โดยยึดหลักการหรือประยุกต์ใช้ จากมาตรฐานการส่งเสริมอาชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทยเป็นหลัก

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

สำหรับข้อเสนอเชิงปฏิบัติการ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ในการดำเนินการส่งเสริมกลุ่มอาชีพ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ควรยึดแนวทางการส่งเสริม ในรายด้าน ดังนี้

2.1 ด้านแผนงานเพื่อการพัฒนาอาชีพ องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะลันตาน้อย ควรเปิดโอกาสให้กลุ่มอาชีพมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาและความต้องการและมีร่วมการจัดทำแผนงาน ต้องปฏิบัติตามแผนงานที่วางไว้ แผนงานต้องตอบสนองความต้องการกลุ่มอาชีพ

2.2 ด้านการบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะลันตาน้อย ควรมีการอุดหนุนงบประมาณให้กับกลุ่มอาชีพที่เพียงพอต่อการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพ ควรมีการให้บริการกลุ่มอาชีพในการจดทะเบียนกลุ่ม กับ อบต.และมีหลักเกณฑ์การจดทะเบียนที่ชัดเจน ควรมีการส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการกลุ่มอาชีพตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ควรจัดฝึกอบรมการบริหารจัดการให้กับกลุ่มอาชีพ ควรฝึกอบรมการจัดทำบัญชีให้กับกลุ่มอาชีพ ควรเข้าไปตรวจสอบระบบการใช้จ่ายเงิน การบัญชีของประธานกลุ่มอาชีพ/

สมาชิกกลุ่มอาชีพ ควรส่งเสริมให้สมาชิกกลุ่มอาชีพมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกลุ่มอาชีพ และการตัดสินใจ กิจกรรมภายในกลุ่ม ควรส่งเสริมให้กลุ่มอาชีพจัดระบบการออมและการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เป็นธรรม และ ควรส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มอาชีพที่เกิดจากความมุ่งมั่นและอุดมการณ์ที่ชัดเจนของสมาชิกกลุ่ม

2.3 ด้านการผลิตและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะลันตาน้อย ควรมีการ ส่งเสริมให้นำวัตถุดิบ/ทรัพยากรในชุมชนมาใช้เป็นหลัก ควรมีการสนับสนุนเครื่องมือ เครื่องจักรเพื่อการผลิต ให้กับกลุ่มอาชีพ กลุ่มอาชีพต้องพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่ต้องการของตลาด ควรจัดฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้ เกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และกลุ่มอาชีพต้องตรวจสอบคุณภาพของผลิตภัณฑ์ก่อนตั้งให้ลูกค้าก่อนเสมอ

2.4 ด้านการตลาด องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะลันตาน้อย ควรจัดฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับ การตลาด การขาย ผลิตภัณฑ์ให้กับกลุ่มอาชีพ ควรส่งเสริมการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม อาชีพที่ชัดเจนและหลากหลาย ต้องจัดสร้างสถานที่จัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพในระดับตำบล และ อบรม.ควรส่งเสริมการเชื่อมโยงการตลาดกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

2.5 ด้านวิชาการ องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะลันตาน้อย ควรมีแผนงานเพื่อพัฒนาความรู้ให้กับ กลุ่มอาชีพ ควรจัดให้มีการให้ความรู้ด้านต่างๆ ที่ครอบคลุมในทุกๆ ด้านในการพัฒนากลุ่มอาชีพ ควรสอบถาม ความต้องการในการพัฒนาความรู้จากกลุ่มอาชีพ ควรจัดให้มีการศึกษาดูงานให้กับกลุ่มอาชีพ และ ควรร่วมมือ กับสถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานในการพัฒนากลุ่มอาชีพและการวิจัยเพื่อพัฒนากลุ่มอาชีพ

2.6 ด้านการสร้างเครือข่าย องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะลันตาน้อย ควรส่งเสริมให้มีเครือข่ายที่ เข้มแข็งในระดับพื้นที่/ชุมชน ควรส่งเสริมเครือข่ายการตลาดของกลุ่มสมาชิกที่ชัดเจน ควรจัดให้มีเวทีเพื่อ พบปะแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ของกลุ่มอาชีพในระดับพื้นที่และระดับนอกพื้นที่

2.7 ด้านการติดตามและประเมินผล องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะลันตาน้อย ควรแต่งตั้ง คณะทำงานในการติดตามและประเมินผลกลุ่มอาชีพอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง มีการแจ้งผลการติดตามและ ประเมินผลให้กลุ่มอาชีพและผู้บริหาร อบรม.ทราบ

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยในครั้งต่อไป ควรมีการวิจัยแบบเจาะลึก ทั้งนี้เพื่อเป็นการต่อยอดการวิจัยครั้งนี้ และ การวิจัยเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมากขึ้น อันจะนำไปสู่การส่งเสริมการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะลันตาน้อย ที่มีความสำเร็จและยั่งยืน